



s egyben kiemelten fontos téma. A katolikus ökumenizmus történetére való reflexió után a kötet egy függelékkal zárul, amelyben olyan eredeti szövegek olvashatóak, amelyek segíthetik az olvasót a kötet és az ökumenizmus témájának jobb és mélyebb megértésében.

Végeredményben elmondhatjuk, hogy a kötet tartalmában és szerkesztésében eleget tesz célkitűzéseinek, így egyben méltó módon emlékezik meg a reformáció 500. évfordulójáról. (*Szent István Társulat, Budapest, 2016*)

SÁGHY ÁDÁM

## A SZENT DOMONKOS REND ÉS A KUNOK

A Szent Domonkos Rend megalakulásának 800. évfordulója és a III. Kun Világtalálkozó alkalmából 2015. szeptember 18-án a Szent Domonkos Rend, a Szent Márton Plébánia (Kunszentmárton), a Kunszövetség, a Kunszentmártoni ÁMK Múzeuma és Kunszentmárton városa *A Szent Domonkos Rend és a kunok* címmel konferenciát rendezett Kunszentmártonban a domonkos jubileumi év előkészítéseként. A konferencia fővédnöke Hegyi László egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma) és Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke, a Kunszövetség elnöke, a védnöke pedig Wenner-Várkonyi Attila, Kunszentmárton polgármestere volt. A rendezvény P. Barna Ferenc Máté OP általános vikárius (Szent Domonkos Rend Magyar Tartományfőnökség) főcelebrálásában szentmisével kezdődött a Szent Márton plébániatemplomban. A Barna Gábor kutatócsoport-vezető által elnökölt konferenciát Hegyi László, Kovács Sándor, Wenner-Várkonyi Attila és Kövesdy Zsolt plébános nyitotta meg. A megnyitóbeszédet „Kunok”, illetve „Domonkosok” szekcióban négy-négy előadás követte. A köszöntőbeszédéből, a szerkesztői előszóból, valamint az előadások tanulmányra átdolgozott változatából készült a konferenciával azonos című tanulmánykötet Barna Gábor szerkesztésében, Deme Ágnes közreműködésével. A borítót a Gömör-kódex egyik oldala díszíti, a hátsó borítón pedig Kövesdy Zsolt és Barna Ferenc Máté köszöntőjéből olvashatunk egy-egy részletet.

Barna Ferenc Máté tartományfőnöki köszöntőjében a rendalapító, a Szent Domonkos Rend, illetve a kunok kapcsolatának többretegűségére világított rá. Az egyetlen fennmaradt kun nyelvemlék, a Miatyánk kezdősorait idéző fővédnöki köszöntőbeszédében Hegyi László a Szent Domonkos Rend megalakulása 800. évfordulójának, valamint Magyarország és a kunok kapcsolatának

közös vonatkozásairól értekezett. Kitért Szent Márton születésének 1700. évfordulójára is. Szent II. János Pál pápa első ünnepélyes szentmiséjében tartott homíliájából származó, „Ne féljetek!” kezdetű idézettel indított köszöntőjében Kövesdy Zsolt a rendalapítás 800. és Szent Márton születésének 1700. évfordulója mellett Kunszentmárton város első említésének 800. évfordulójáról is megemlékezett. Barna Gábor szerkesztői előszavában felsorolja a Szent Domonkos Rend megalapításának motivációit, valamint ír a szerzetesrend, a kunok és Kunszentmárton történetének összefonódásáról. A köszöntőket és az előszót követő tanulmányok a konferencia felépítését követik sorrendiségükben és strukturáltságukban, azaz a *Kunok*, illetve a *Domonkosok* fejezetcím alatt szerepelnek. Kovács Szilvia tanulmányában a kunok magyarországi betelepedésük előtti történetéről (11–13. század) értekezik, kihangsúlyozva a kunok és a Magyar Királyság történetének főbb állomásait, valamint a kunok közel kétszáz éves uralmának főbb szempontjait (nemzeti sajátosságok, birodalomnélküliség, támadások céljai, térségi dominancia). Pálóczi Horváth András a Kiskunság és a Nagykunság 13–15. századi településtörténetét foglalja össze. Hatházi Gábor gazdagon illusztrált tanulmánya a pogányság és a kereszténység kunok steppei régészeti hagyatékában fellelhető nyomait mutatja be. Baski Imre a keresztény vallási terminológiának a Miatyánk kun fordításaiban előforduló elemeit vonultatja fel. Zágórhidi Czigány Balázs a domonkos rend magyarországi megtelepedésének történetét, a magyar domonkosok korai történetét, Szent Domonkos és a kun misszió kapcsolatát tárgyalja. Szovák Kornél szintén rendtörténeti tanulmánya a kun misszióknak a magyarországi domonkosok korai történeti hagyományában betöltött szerepéről ad számot. Török József a kunok és a magyar egyházi hierarchia kapcsolatát vizsgálja. Haader Lea a domonkos szerzetesrendhez köthető középkori ómagyar kódexek korábbi felosztásait árnyalja. A kötetet a szentmiséről és a konferenciáról szóló fényképgyűjtemény zárja.

A rendkívül színvonalas tanulmánykötet multidiszciplináris jellege miatt a szélesebb tudós kör figyelmébe ajánlható, mert számos tudományág (történettudomány, kultúrtörténet, településtörténet, történeti forráskutatás, medievisztika, kodikológia, néptörténet, néprajz, régészet, vallástörténet, egyháztörténet, rendtörténet, irodalomtörténet, imagológia, nyelvtörténet) művelője számára szolgál az eddigi kutatási eredmények jó összegzésével, illetve új tudományos eredményekkel. (*MTA-SZTE Vallási Kultúrakutató Csoport, Szeged, 2016*)

FORGÁCS HAJNALKA

